

از امید تا شادی

نگارش:

سید حسین تقوی

تقوی، سید حسین.

از امید تا شادی / نگارش حسین تقوی - قم: مشهور، ۱۳۸۴.

۱۲۷ ص.

ISBN 964 - 8350 - 72 - 8

شابک ۹۶۴ - ۸۳۵۰ - ۷۲ - ۸

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۱۲۶ - ۱۲۷ همچنین به صورت زیر نویس.

۱. امید. ۲. امید - - جنبه های مذهبی - - اسلام. ۳. امید - - جنبه های قرآنی. الف. عنوان.

۱۲۸

۴ الف ت / ۲۱۶ BD

مؤسسه انتشارات مشهور

شناسنامه کتاب

نام کتاب	از امید تا شادی
مؤلف	سید حسین تقوی
ناشر	انتشارات مشهور
صفحه آرای	کوثر (پایکی)
شمارگان	۳۰۰
نوبت چاپ	اول ۸۴
چاپ	کوثر
قیمت	۸۰۰ تومان

دفتر فروش:

موسسه انتشارات مشهور / میراث ماندگار

قم: خیابان ارم - پاساژ قدس - طبقه آخر - پلاک ۱۸۴ من. پ ۳۳۱۶ - ۳۷۱۸۵

تلفن: ۷۷۳۷۴۶۱ - ۷۷۴۶۸۰۶

دفتر مرکزی:

قم: خیابان سعید / کوچه ۲۴ / پلاک ۴۱۸ / تلفن: ۷۸۳۱۶۴۶ / فاکس ۷۷۳۰۳۶۵

فهرست

۱- اهمیت فردی؛ ۲- اهمیت اجتماعی	۱۵
۱- اهمیت فردی	۱۵
۲- اهمیت اجتماعی	۱۷
الف - ایجاد وحشت در دل استکبار	۱۷
ب - امید، عنصر سازنده تاریخ	۱۸
ج - پیروزی بر حریف در سایه امید	۱۸
واژه‌های مفید معنای امید	۲۰
الف - فرهنگ لغت	۲۰
ب - فرهنگ قرآن	۲۱
واژه‌های مفید معنای ناامیدی	۲۵
الف - امید در امت‌های گذشته	۲۹
ب - امید در امت اسلام	۲۹
ج - ایجاد امید در قرآن کریم	۳۱
د - امید و آرزو در احادیث معصومین	۳۵
حدیثی بسیار مهم	۳۶
در سخت‌ترین مراحل زندگی امیدوار باش!	۳۶
هـ - ایجاد امیدواری، روح کلی دعاها	۳۷
امید به خداوند	۴۵
۱- بهترین امید	۴۵
۲- دستیابی به خواسته‌ها	۴۵
امید به مردم	۴۶
آسیب‌های امید به غیر خدا	۴۶
۱- ترس و هراس	۴۶
الف: امید و نشاط از نظر امام راحل	۴۷
ب: اهمیت نقش امید به آینده از نظر مقام معظم رهبری	۵۰
ج: امید و نشاط از دیدگاه آیت الله جوادی آملی	۵۸

- ۵۹ د: امید و نشاط از نظر دانشمندان دیگر
- ۶۳ ۱- مولوی
- ۶۷ ۲- حافظ
- ۶۹ ۳- نظامی
- ۶۹ ۴- خیام
- ۶۹ ۵- خواجه عبدالله انصاری
- ۶۹ ۶- اقبال لاهوری
- ۷۰ ۷- پروین اعتصامی
- ۷۰ ۸- ملک الشعرای بهار
- ۷۱ ۹- امام خمینی (ره)
- ۷۱ ۱۰- سعدی
- ۷۱ ۱۱- فردوسی
- ۷۲ ۱۲- سنایی غزنوی
- ۷۲ ۱۳- کمال الدین اسمعیل اصفهانی
- ۷۲ ۱۴- ابن عماد شیرازی
- ۷۲ ۱۵- عطار نیشابوری
- ۷۳ ۱- حرکت آفرینی
- ۷۳ ۲- دستیابی به هدف
- ۷۴ ۳- پیروزی
- ۷۴ آثار ناامیدی به آینده
- ۷۴ ۱- تن دادن به وضع موجود
- ۷۵ ۲- گرایش به فساد
- ۷۷ ۳- فقر و تهیدستی
- ۷۷ ۴- دوری از رحمت خداوند
- ۷۸ ۱- همراه با عمل باشد
- ۸۰ ۲- امید بی حد، و آرزوی طولانی نباشد
- ۸۱ ملاک آرزوی طولانی
- ۸۲ ۳- بیم و امید باید مساوی باشند
- ۸۲ آفات آرزوهای طولانی
- ۸۵ تصمیم به تغییر

۸۵	 راه تغییر اندیشه
۸۷	 ایجاد باور
۸۸	 تغییر باور
۸۹	 روحیه
۸۹	 راه تشخیص روحیه
۹۱	 راه شناسایی انسان‌های ناامید
۹۶	 نشانه انسان‌های امیدوار
۹۸	 عوامل دستیابی به امید و نشاط
۹۹	 ۱- بوذرجمهر در زندان
۱۰۰	 ۲- حاتم اصم و امید در زیر تیغ
۱۰۱	 ۳- سعدی شیراز و سلطان بیمار
۱۰۲	 ۴- ساده زیستی سلمان فارسی در سمت استانداری
۱۰۴	 ۵- آیت الله بروجرودی و شهریه طلاب
۱۰۵	 ۶- شعاری که «مایر» را متحول کرد
۱۰۶	 ۷- امید لازمه ادامه زندگی
۱۰۷	 ۸- امید به خدا باعث نجات
۱۱۰	 ۹- آرزوی اهل دل
۱۱۲	 ۱۰- آرزوی شهادت
۱۱۳	 ۱۱- مجعده به آرزویش نرسید
۱۱۵	 ۱۲- هفت سال زندانی به خاطر امید به غیر خدا
۱۱۷	 ۱۳- در سایه امید آتش، گلستان شد
۱۱۹	 ۱۴- نتیجه خفت بار امید به قدرت‌های شیطانی
۱۲۰	 ۱۵- نجات معجزه آسا
۱۲۲	 ۱۶- خداوند سبب‌ساز است
۱۲۴	 ۱۷- زرگری که نگین را دو نیم کرد
۱۲۵	 ۱۸- حضرت موسی علیه السلام و امید به خداوند

□ مقدمه

سرمایه انسان و تسلی بخش بشر و بال پرواز و توشه راه آدمی امید و امیدواری است.

پویایی، نشاط و شادابی هر جامعه به دست نیروهای جوان تجلی می‌یابد. شیطان‌های بیرونی و درونی برای تسلط بر ملت و زمین‌گیر کردن امت ابتدا با وسوسه شعله‌های امید و نشاط را به نومیدی و یأس مبدل می‌کنند و پس از خلع سلاح روانی تهاجم خود را به مرزهای اعتقادی و ارزشی آغاز می‌کنند.

عصر کنونی را عصر بحران معنویت و نگرانی و ناامیدی نامیده‌اند، انسان معاصر برای دستیابی به گوهر گم گشته خود از هیچ تلاشی کوتاهی نمی‌کند، ولی هر چه بیشتر کوشش می‌کند کمتر به نتیجه می‌رسد؛ زیرا بشر امروزی با کشف قوانین طبیعت از طریق علم توانسته پیرامون خود را کنترل کند ولی در این امر کنترل‌کننده را فراموش کرده و دستاورد او چیزی جز نکلوزی، تمدن و رفاه مادی نبوده، و هر چه رفاه مادی زیاده‌تر شده نگرانی و ناامیدی، او بیشتر شده است. افسردگی و احساس عدم نشاط از پدیده‌های وحشتناک این عصر است. نمی‌گوییم در گذشته نبوده ولی قدر مسلم اینکه ابعاد آن اینچنین وسیع نبوده است. چرا مردم عصر ما با داشتن رفاه ظاهری و برداشتن بار از دوش خود و گذاردن بر چرخ‌های عظیم کارخانجات،

آن اینچنین وسیع نبوده است. چرا مردم عصر ما با داشتن رفاه ظاهری و برداشتن بار از دوش خود و گذاردن بر چرخ‌های عظیم کارخانجات، و برقی شدن وسایل زندگی، و استفاده از مناظر طبیعی و تفریحی و تنوع غذایی ولی بیماران روانی و بیمارستانهای روان و اعصاب در حال گسترش و قیافه‌های عصبی و افسرده خصوصاً در کشورهای صنعتی رو به افزایش است؟

احساس تنهایی و نداشتن پناهگاه و تصویر جانکاه از دوران پیری و احساس پوچی و بدبینی به آینده همگی از ناامیدی و یاس فردی بر می‌خیزد، و از سوی دیگر یاس اجتماعی است که از سوی لشکریان شیطان در طول تاریخ در ملتها ضعیف تزریق شده که شما نمی‌توانید در مقابل قدرتها و طاغوتها ایستادگی کنید.

امید یک حالت روحی و روانی و برانگیزنده انسان به کار و فعالیت است و انگیزه نیز در کارهای اختیاری امید به نفع یا ترس از ضرر است. در واقع ترس و امید به منزله نیروی اجرائی برای حرکت انسان است. امید که از معرفت و شناخت نسبت به خدا و قیامت حاصل می‌شود اساس همه تلاش‌های پرثمر انسانی و اصلاح امور جامعه است، همانطور که ناامیدی نسبت به خدا و قیامت منشأ فسادهاست. انسان اگر آینده‌ای روشن امید داشته باشد احساس شادی و نشاط به وی دست می‌دهد و در او انگیزه کار ایجاد شده و به فعالیت‌های صحیح و ادار می‌سازد و به گفته فردوسی:

همیشه خردمند امیدوار نبیند به جز شادی از روزگار

بنابراین وقتی روح یأس دمیده شد، جامعه را سست کرده و نمی‌تواند به پیروزی برسد. کار انبیاء و اولیاء الهی دمیدن روح امید و نشاط به کالبد بی‌جان جامعه است.

در کتابهای آسمانی نوشته شده که زمین را بندگان شایسته خدا به ارث می‌برند^۱ و شما برترین مردم هستید اگر ایمان داشته باشید و عاقبت از آن متقین است.^۲

خدای تعالی به مسلمانان امید و اطمینان داده که دشمنان اگر چه می‌خواهند نور الهی را خاموش کنند و اسلام را از بین ببرند ولی خداوند این نور را تمام می‌کند و همه جهان را فرا خواهد گرفت، ظلم و ستم به پایان می‌رسد و عدالت و انصاف حاکم می‌گردد.

علمای دین که وارث پیامبرانند نیز همین وظیفه را دارند.

امام راحل علیه السلام در تمام دوره مبارزه، امیدوار به عنایت الهی بود چنانکه فرمود:

من آنقدری که یاد دارم از اول نهضت تا حالا که اینجا نشستم چه آن وقت که در حبس بودم و چه آن وقتی که در تبعید به ترکیه بودم و چه آن وقتی که به پاریس آمدم و آن وقتی که شاه با آن طمطراقها و قدرتها بود و چه آن وقت که او رفت و بختیار شروع کرد من هیچ وقت مایوس از مسائل نبودم.^۳

امام علیه السلام مردم را نیز به عنایت و رحمت خداوند امیدوار می‌کرد: برادران عزیز مایوس نباشید «لَا تَيْأَسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ» از آن چیزهایی که خدا عنایت به شما می‌کند از آن عنایات الهی مایوس نباشید شما پیروزید و در دنیا سراقرازید.^۴

امام جمعه از مسند منبر مصلاهی جمعه همه هفته هدایت‌های

۱- سورة انبیاء، آیه ۱۰۵.

۲- سورة هود، آیه ۴۹.

۳- صحیفه نور، ج ۸، ص ۱۸۵.

۴- صحیفه نور، ج ۱۷ و ۶۳.

حضرت حق را از قرآن و حکمت‌های ائمه معصومین علیهم‌السلام را از حدیث بیان نموده و عبادت را با سیاست، و امت را با ولایت پیوند می‌زند، و رسالت خود را در بالا بردن باورهای دینی و تفاهم اجتماعی و برافروختن چراغ امید و امیدواری به نظام و آینده‌ای بهتر ایفا می‌کند این قلم اعتراف می‌نماید که صراط سعادت و صحیح‌ترین قرائت از دین در عصر حاضر صدای سوزناکی است که از سینه صادق امامان جمعه برمی‌آید که: ای مردم

«از رحمت خدا مأیوس نشوید، که تنها گروه کافران از رحمت خدا مأیوس می‌شوند».^۱

«در راه تعقیب دشمن سست نشوید ... زیرا شما امیدی از خدا دارید که آنها ندارند».^۲

«وعده قطعی ما برای بندگان فرستاده ما از پیش مسلم شده که آنان یاری شدگانند و لشکر ما پیروزند».^۳

«حزب و جمعیت خدا پیروز است».^۴

ای مردم پیروزی لشکر حق بر باطل و یاری خدا نسبت به پیامبران و بندگان مخلص و مؤمن از وعده‌های مسلم و از سنت‌های قطعی الهی است، هیچگاه مأیوس نشوید زیرا یأس از لشکر شیطان و امید از سپاه رحمان است.

آنچه در پیش رو دارید دومین مقاله برگزیده از میان ۴۷ مقاله‌ای است که به ابتکار ریاست محترم شورای سیاستگذاری ائمه جمعه

۱- «لَا يَأْسُو مِنْ رُوحِ اللَّهِ أَنَّهُ لَا يُؤَيِّسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ»؛ سوره یوسف، آیه ۸۷.

۲- «وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ... وَ تَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ»؛ سوره نساء، آیه ۱۰۴.

۳- «أَنَا لِنَنْصُرَ رُسُلَنَا وَ إِن جُنْدُ نَالِهِمُ الْمُتَنَصِّرُونَ»؛ سوره صافات، آیه ۱۷۳.

۴- «إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ»؛ سوره مائده، آیه ۵۶.

مبنی بر نگارش مقاله حول محورهای پیشنهادی تهیه شده و در
سمینار (سال ۱۳۸۰) قرائت گردیده و سپس بر این مقاله مطالبی
افزوده شده است.

ما در این نوشتار ضمن بررسی اهمیت فردی و اجتماعی امید، به
تعریف واژه‌ها و سابقه آن در ادیان و اسلام پرداخته‌ایم و کلمات امام
را حل علیه السلام، مقام معظم رهبری، دانشمندان و شاعران را آورده‌ایم و نیز
اقسام امید، رسالت و آثار، ویژگی‌ها و راه‌های دستیابی به امید و
نشاط را مورد بررسی قرار داده‌ایم. امیدوارم این برگ سبز و این تحفه
درویش مورد پذیرش آقا صاحب الزمان حضرت مهدی (عج) و شما
جوانان کرام قرار گیرد.

اِنَّهُ سَمِيعُ الدُّعَا وَ مُجِيبُ الدُّعَا.

سید حسین نقوی